

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 311**18 Kasım 1960 Tarihli ve 132 Sayılı Türk Standartları Enstitüsü Kuruluş Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname ve Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu Raporu (1/517)**

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi Başkanlığı

Sayı : K.K.T.D.18/101-1/229/04777

18 . 6 . 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

«18 Kasım 1960 tarihli ve 132 sayılı Türk Standartları Enstitüsü Kuruluş Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname» bugünkü Resmî Gazetede yayımlanmış ve Anayasanın 91 inci maddesi uyarınca bir sureti ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut Özal
Başbakan

GENEL GEREKÇE

132 sayılı Kanunla kurulmuş bulunan Türk Standartları Enstitüsü tüzelkişiliğe haiz ve özel hukuk hükümlerine göre yönetilen bir kamu kurumu olması sebebiyle Başbakanlıkla ilgilendirilmiş ve Enstitüye kamu görev ve yetkisi verilmiş olması ve kamu hizmeti yürütmüş olması sebebiyle de 468 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca TBMM'nin denetimine tabi tutulması uygun mütalaa edilmiştir. Türkiye'nin iktisadî ve sınıfl gelişmesinde önemli görevler üstlenmiş olan bu kuruluşun görevini en iyi şekilde yerine getirmesini ve politik etkilerin dışında kalmasını temin maksadıyla organların teşekkül tarzı ile görevlerinin yeniden tespiti ve düzenlenmesi gerekmektedir.

Genel Kurulun Mayıs ayı içinde toplanması sebebiyle Denetleme Kurulunun yıllık raporunu, denetim boşluğuna mahal vermemek gayesiyle Nisan ayının sonuna kadar vermesi hükmüne bağlanmıştır.

MADDE GEREKÇESİ

Madde 1. — Enstitü tüzelkişiliği olan ve hususî hukuk hükümlerine göre idare edilen bir kamu kurumu olması sebebiyle 468 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetimine tabi tutulması, Enstitünün Başbakanlıkla ilgilendirilmesi ve Enstitünün merkezinin Ankara'da bulunduğu hususlarını ihtiva etmektedir.

Madde 2. — Belgelendirme hizmeti Enstitü kurulduğundan beri Enstitü tarafından yapılmaktadır. Ancak bu görev, kuruluş kanununda açıkça yer almamıştır. Yalnız Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığının zaman zaman yayınladıkları tebliğlere göre bu görev yürütülmekte ve gelirlerinin % 80'i bu hizmetlerden karşılanmaktadır. Ancak, Bakanlık tebliğleri ile Enstitüye verilmiş olan bu görev-

lerin geri alınması her zaman mümkün bulunduğundan istikbalde böyle bir mesele ile karşılaşmaması için Enstitünün anagörevleri arasına bu bendin eklenmesi zarurî görülmüştür.

Madde 3. — Genel Kurulun teşekkül tarzını yeniden düzenleyen bu madde ile, enstitü hizmetlerinden yeterince yararlanan ve Enstitünün çalışmalarına katkısı olacak kuruluşlar tatad edilerek bu kuruluş temsilcilerinin Genel Kurulda kaç üye ile temsil edilecekleri ile üyelik sürelerinin sınırlandırılması ve üyelik sıfatlarının kaldırılması durumunda görevlendirilen yeni üyenin kalan süreyi tamamlayacağı, Genel Kurulun toplanma ve görevleri ile ilgili diğer hususlar derpiş edilmiştir.

MADDE 4. — Bakanlıkların birleştirilmesi ve 5590 sayılı Kanuna Deniz Ticaret Odasının eklenmesi sebebiyle maddenin (c) ve (e) bentleri bu istikamette yeniden düzenlenmiştir.

Madde 5. — Denetim boşluğuna mahal bırakılmaması maksadıyla yeniden düzenlenen bu madde ile Denetleme Kurulu üyelerinin Genel Kurul tarafından seçilmesi ile toplanma ve karar alma şekli zikredilerek umumî olarak vazifeleri belirtilmiştir.

Madde 5. — Enstitünün ita amiri olan Enstitü Başkanının lüzumunda ita amirliği görevini Genel Sekretere verebilmesi, getirilen bu düzenleme ile mümkün olabilecektir. Çünkü daha önce «tahakkuk memuru» görevini yapan Genel Sekreterin aynı zamanda ita amirliğini de uhdesinde bulundurması kanunen mümkün olmadığından «tahakkuk memuru» ibaresinin kaldırılması meseleye çözüm getirmiş olacak ve Enstitünün birçok hizmeti de bu suretle aksamayacaktır.

Madde 7. — Ek Maddeye göre Türk Standartlarının mecburî kılınması yetkisi ilgili Bakanlığa verilmiş olması sebebiyle, Ticarete Tağışın Meni ve İhracatın Murakabesi ve Korunması Hakkında 1705 sayılı Kanun ile bu Kanuna ek 3018 sayılı Kanunda yer alan Hükümet yetkisinin ilgili bakanlığa verilmesi ve Kanunlar arasındaki çelişkinin en son yayınlanan kanun hükümlerine göre giderilmesi zorunlu görülmüştür.

Madde 8. — Kuruluşların Enstitü organlarındaki temsilcilerinin görevlerine devam etmelerinin temini mümkün kılınmakta ayrıca Genel Kurulda yeni temsil edilecek kuruluşların temsilcilerinin görevlendirilmesi öngörülmektedir.

Madde 9, 10. — Yürürlük ve yürütme hükümleridir.

Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sanayi ve Teknoloji ve

Ticaret Komisyonu

Esas No. : 1/517

Karar No. : 13

3.5.1985

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

132 sayılı Türk Standartları Enstitüsü Kuruluş Kanununun Bazı Hükümlerinin Değıştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair 17.6.1982 Tarihli ve 2680 sayılı Kanunun 2.12.1983 Tarihli ve 2967 sayılı Kanunla Değışik 4 üncü maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 8.6.1984 tarihinde çıkarılan 221 sayılı Kanun Hükümünde Kararname Komisyonumuzun 2.5.1985 tarihinde yaptığı toplantıda Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Türk Standartlar Enstitüsü temsilcilerinde katılmasıyla incelenip görüldü.

Komisyonumuz Kararnamenin gerekçesini uygun görerek maddelere geçilmesini karar altına almıştır. Maddelere ilişkin kabul, ilave ve değışiklikler aşağıda açıklanmıştır.

I — Kararnamenin Geçici Madde 1, 9 ve 10 uncu maddelerindeki düzenlemelerin kanunla gerçekleştirilebilmesi sebebi ile Kanun Hükümünde Kararnameye yapılan, atıf, kanuna atıf olarak düzeltilmiştir.

II — Kararnamenin 1 inci maddesinin;

a) 2 nci paragrafındaki «alameti Farika» tabirinin kullanmada ifade rahatlığı sağlanabilmesi için «marka» olarak tadiline ve bu markanın kullanılmasında ve kullanılmasında tatbikatta karşılaşılan aksaklıkların giderilmesi için «Bu marka çeşitli şekillerde gösterilir. Türk Standartları Enstitüsünün müsaadesi olmadan bu marka hiçbir şekil ve şart altında kullanılamaz» hükümlerinin paragrafa ilavesi uygun görülmüştür.

b) Türk Standartlar Enstitüsü Başbakanlığa bağlandığından Başbakanlık Teftiş Kurulunun görev sahasına girmekte olduğu nazara alınarak Denetim Kurulu üyelerinin seçimle değilde Başbakanlıkça görevlendirilecek bir Denetim Kurulu tarafından denetlenmesi Enstitünün yapısı ve gelirleri itibariyle daha uygun bulunduğundan bu maddenin denetimle ilgili sondan ikinci paragrafının yani, Yüksek Denetleme Kurulunun denetimi madde metninden çıkarılmıştır.

c) Standardizasyonla ilgili hizmetlerin yurt sathına yaygınlaştırılması esas olduğu cihetle bunu teminen ve esasen fiilinde tatbik edilmekte olduğu cihetle; 6 ncı maddenin son paragrafına, «hizmet icabı gerekli yerlerde teşkilat kurabilir» hükmü ilave edilmiştir.

III — 132 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (E) fıkrası metnine; yabancı standart kurumları ile de münasebet kurmak ve işbirliğinde bulunmak özellikle ihracatımız açısından önemli olduğundan bu hususu teminen «ve yabancı» ifadesi ilave edilmiştir. Metroloji ve kalibrasyon sahasında milletlerarası gelişmelerin yakinen takibi, sanayinin gelişmesi, mal ve hizmetlerin dış piyasalarda kabul görmesi, kaliteli üretimin temini çalışmalarında gerekli araştırma ve geliştirmeleri yapmak, gerekli laboratuvarları kurabilmeyi de görevler arasına ithali uygun görüldüğünden bu hususları teminen maddeye (J) fıkrası ilave edilmiş ve 221 sayılı kararnamenin 2 nci maddesi başlığı aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir.

«Madde 2. 132 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (E) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye (i) ve (j) bendi eklenmiştir.

IV — Kararnamenin 3 üncü maddesi ile tadil edilen 132 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin, 4 üncü fıkrasındaki; Odalar Birliğinin ünvanı ilgili kanundaki şekline getirilmiştir.

V — Kararnamenin 4 üncü maddesiyle tadil edilen 132 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (c) fıkrası; Teknik Kurula Devlet Planlama Müsteşarlığı ve Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı temsilcilerinin de iştiraki uygun görüldüğünden, yeniden düzenlenmiştir ve (e) fıkrasındaki Odalar Birliği ünvanı ilgili kanundaki şekline getirilmiştir.

VI — Kararnamenin 5 inci maddesi ile tadil edilen 132 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin 1 inci paragrafı, mezkûr kararnamenin 1 inci maddesinde yapılan denetimle ilgili değişiklik muvacehesinde yeniden tanzim edilmiş ve son paragrafındaki «kanaatine varırsa» hükmü mücerret bulunduğundan «tespit ederse» şeklinde tadil edilmiştir.

VII — 132 sayılı Kanunun gelirle ilgili 11 inci maddesinin A, B ve D bentlerinde aşağıdaki değişikliklerin yapılması uygun görülmüştür.

a) Oda ve Borsaların aidat ödeme yükümlülüğü ile ilgili (A) fıkrasındaki 200 000 TL'lik limitin, gerek ekonomik yönden güçsüz Oda ve Borsaların üzerinden bu yükün kaldırılması ve gerekse lüzumsuz takip masraflarının kaldırılabilmesini teminen, günün şartlarına uygun hale getirilmesi ve zaman içinde aşınmamasını temin için de devlet memur maaşları katsayısının 50 000 göstergesi ile çarpımı formülü uygun bulunarak fıkra buna göre yeniden tanzim edilmiştir.

b) (B) fıkrasındaki 3460 sayılı Kanun 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değiştiğinden fıkra da bu tadilat yapılmıştır.

c) (D) fıkrasındaki «alameti farika» tabiri 1 inci maddeye uygun olarak «marka» olarak tadil edilmiştir.

Yukarda yapılan değişiklikler nedeniyle 22 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye 7 nci madde olarak ilave edilmesi uygun görülmüş ve kararnamenin madde numaraları yeniden tanzim edilmiştir.

VIII — Kararnamenin 8 inci maddesi ile vazedilen geçici madde geçici 1 inci madde olarak ayrıca Denetim Kurulunda yapılan düzenleme ile ilgili olarak, mevcut denetim kurulu görevinin bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk Genel Kurula kadar devamı uygun görüldüğünden bu hususu teminen Komisyonumuzda Geçici Madde 2 ilave edilmiştir.

IX — Kararnamenin 7 nci maddesi 8 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir. İş bu raporumuz Genel Kurulun okurlarına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Fahir Sabuniş
Bursa

Üye
Kâzım İpek
Amasya

Üye
Seyit Hüsamettin Konuksever
Edirne

Üye
Mehmet Kafkaslıgil
İstanbul

Sözcü
Rüşti Kâzım Yücelen
İçel

Üye
Turgut Yaşar Gülez
Bolu

Üye
İsmet Oktay
Eskişehir

Üye
Durcan Emirbayer
İzmir

Üye
Gemal Özdemir
Tokat

Kâtip
Gürbüz Şakranlı
Manisa

Üye
Kemal İğrek
Bursa

Üye
Mustafa Kemal Toğay
Isparta

Üye
Mustafa Şahin
Kayseri

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

18 Kasım 1960 Tarihli ve 132 Sayılı Türk Standartları Enstitüsü Kuruluş Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname

KHK./221

132 sayılı Türk Standartları Enstitüsü Kuruluş Kanununun bazı hükümlerinin değiştirilmesi ve bu Kanuna bazı maddeler eklenmesi; 17.6.1982 tarihli ve 2680 sayılı Kanunun 2.12.1983 tarihli ve 2967 sayılı Kanunla değişik 4 üncü maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak Bakanlar Kurulunca 8.6.1984 tarihinde kararlaştırılmıştır.

MADDE 1. — 132 sayılı Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kuruluş ve gaye

«Madde 1. — Her türlü madde ve mamuller ile usul ve hizmet standartlarını yapmak gayesiyle «Türk Standartları Enstitüsü» kurulmuştur.

Enstitü, tüzelkişiliği haiz, özel hukuk hükümlerine göre yönetilen bir kamu kurumu olup kısa adı ve alâmeti farikası «TSE» dir.

Yalnız Türk Standartları Enstitüsü tarafından kabul edilen standartlar «Türk Standardı» adını alır.

Bu Standartlar ihtiyarî olup; standardın ilgili olduğu bakanlığın onayı ile mecburî kılınabilir. Bir standardın mecburî kılınabilmesi için «Türk Standardı» olması şarttır. Mecburî kılınan standartlar Resmî Gazetede yayımlanır.

Enstitünün ilgili olduğu bakanlık Başbakanlıktır.

Enstitü malî, idarî ve teknik yönden Yüksek Denetleme Kurulu'nun denetimine tabidir.

Türk Standartları Enstitüsünün Merkezi Ankara'dadır.»

MADDE 2. — 132 sayılı Kanunun 2 nci maddesine aşağıdaki (I) bendi eklenmiştir.

«I) Standartlara uygun ve kaliteli üretimi teşvik edecek her türlü çalışmalarını yapmak ve bunlarla ilgili belgeleri tanzim etmek.»

SANAYİ VE TEKNOLOJİ VE TİCARET KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

18 Kasım 1960 Tarihli ve 132 Sayılı Türk Standartları Enstitüsü Kuruluş Kanununun Bazı Hükümlerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararname'nin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 132 sayılı Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Kuruluş ve gaye

«Madde 1. — Her türlü madde ve mamuller ile usul ve hizmet standartlarını yapmak gayesiyle «Türk Standartları Enstitüsü» kurulmuştur.

Enstitü, tüzelkişiliği haiz, özel hukuk hükümlerine göre yönetilen bir Kamu Kurumu olup, kısa adı ve markası «TSE» dir. Bu marka geçitli şekillerde gösterilir. Türk Standartları Enstitüsünün müsaadesi olmadan bu marka hiçbir şekil ve şart altında kullanılamaz.

Yalnız Türk Standartları Enstitüsü tarafından kabul edilen standartlar «Türk Standardı» adını alır.

Bu Standartlar ihtiyarî olup; standardın ilgili olduğu Bakanlığın onayı ile mecburî kılınabilir. Bir standardın mecburî kılınabilmesi için «Türk Standardı» olması şarttır. Mecburî kılınan standartlar Resmî Gazetede yayımlanır.

Enstitünün ilgili olduğu Bakanlık Başbakanlıktır.

Türk Standartları Enstitüsü'nün Merkezi Ankara'da olup, hizmet icabı gerekli yerlerde teşkilat kurabilir.»

MADDE 2. — 132 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (E) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye (I) ve (J) bendi eklenmiştir.

E) Standartlar konusunda her türlü ilmi ve teknik incelemelerle araştırmalarda bulunmak, yabancı memleketlerdeki benzeri çalışmalarını takip etmek, Milletlerarası ve yabancı standart kurumları ile münasibetler kurmak ve bunlarla işbirliğinde bulunmak,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 3. — 132 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Genel Kurul

MADDE 4. — Genel Kurul, Türk Standartları Enstitüsünün en yüksek karar organıdır.

Genel Kurul aşağıdaki üyelerden meydana gelir.

1. Başbakanlık, Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, Devlet Malzeme Ofisi, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu tarafından üst seviyede görevlendirilecek 2'şer temsilci,

2. Genelkurmay Başkanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Yüksek Denetleme Kurulu, Millî Produktivite Merkezi ve Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Genel Müdürlüğü tarafından üst seviyede görevlendirilecek birer temsilci,

3. Üniversitelerden Üniversitelerarası Kurulca seçilecek 8 temsilci,

4. Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Ticaret Borsaları ve Deniz Ticaret Odaları Birliğince görevlendirilecek 12 temsilci,

Genel Kurul, üyeleri arasından seçilecek bir Başkan ve iki kâtipten meydana gelen Başkanlık Divanı tarafından yönetilir. Başkan kâtiplerden birini Başkan Vekilliği ile görevlendirebilir.

Genel Kurul üyeleri 3 yıl için görevlendirilirler. Herhangi bir sebeple bu görevleri sona erenlerin yerine kalan süreyi tamamlamak üzere kurumlarınca yeni üye görevlendirilir.

Genel Kurul, Enstitü Yönetim Kurulunun çağırması üzerine her yıl Mayıs ayı içinde olağan toplantısını yapar. Ayrıca, Yönetim Kurulunun veya Genel Kurulun kararlaştırdığı tarihte veya Genel Kurul

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

I) Standartlara uygun ve kaliteli üretimi teşvik edecek her türlü çalışmaları yapmak ve bunlarla ilgili belgeleri tanzim etmek,

J) Meteoroloji ve kalibrasyon ile ilgili araştırma ve geliştirme çalışmaları yapmak ve gerekli laboratuvarları kurmak.

MADDE 3. — 132 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Genel Kurul

MADDE 4. — Genel Kurul, Türk Standartları Enstitüsünün en yüksek karar organıdır.

Genel Kurul aşağıdaki üyelerden meydana gelir.

1. Başbakanlık, Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı, Devlet Malzeme Ofisi, Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu tarafından üst seviyede görevlendirilecek 2'şer temsilci,

2. Genelkurmay Başkanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Maliye ve Gümrük Bakanlığı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Yüksek Denetleme Kurulu, Millî Produktivite Merkezi ve Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Genel Müdürlüğü tarafından üst seviyede görevlendirilecek birer temsilci,

3. Üniversitelerden Üniversitelerarası Kurulca seçilecek 8 Temsilci,

4. Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliğince görevlendirilecek 12 temsilci,

Genel Kurul, Üyeleri arasından seçilecek bir Başkan ve iki kâtipten meydana gelen Başkanlık Divanı tarafından yönetilir. Başkan kâtiplerden birini Başkanvekilliği ile görevlendirebilir.

Genel Kurul Üyeleri 3 yıl için görevlendirilirler. Herhangi bir sebeple bu görevleri sona erenlerin yerine kalan süreyi tamamlamak üzere Kurumlarınca yeni üye görevlendirilir.

Genel Kurul, Enstitü Yönetim Kurulunun çağırması üzerine her yıl Mayıs ayı içinde olağan toplantısını yapar. Ayrıca, Yönetim Kurulunun veya Genel Kurulun kararlaştırdığı tarihte veya Genel Kurul üye-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

üyelerinin üçte birinin isteği üzerine olağanüstü toplantıya çağırılır.

Genel Kurul üye tamsayısının çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılanların çoğunluğu ile karar alır; toplantılarda salt çoğunluk sağlanamazsa ertesi gün gelen üyelerle toplantı yapılır, kararlar toplantıda hazır bulunan üyelerin çoğunluğu ile alınır. Seçimlerde de aynı usul uygulanır.

Genel Kurulun başlıca görevleri şunlardır :

- a) Enstitü Başkanını ve Yönetim Kurulu üyelerini seçmek,
- b) Enstitünün yıllık çalışma programını kabul etmek,
- c) Bütçe ve kesinhesabı kabul etmek,
- d) Denetleme Kurulunun raporunu incelemek ve Yönetim Kurulunu ibra etmek,
- e) Tüzük tasarılarını ve yönetmelikleri kabul etmek,
- f) Enstitü ihtiyaçları için gayrimenkul satın almak, inşa ettirmek veya satmak konularında Yönetim Kuruluna yetki vermek,
- g) Enstitüde çalışan devamlı ve geçici personelin kadrolarını ve bunlara verilecek ücretleri tespit etmek,
- h) Kanunla verilen diğer görevleri yerine getirmek.»

MADDE 4. — 132 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (c) ve (e) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«c) Bayındırlık ve İskân, Tarım Orman ve Köy-İşleri, Sanayi ve Ticaret Bakanlıkları ve konu ile ilgili Bakanlıkların Genel Kurulda bulunan temsilcileri.»

e) Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Ticaret Borsaları ve Deniz Ticaret Odaları Birliği temsilcilerinden Genel Kurulca seçilecek üç temsilci.»

MADDE 5. — 132 sayılı Kanunun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Denetleme kurulu

«Madde 8. — Türk Standartları Enstitüsünün hesapları ve bunlarla ilgili muameleler, Genel Kurul üyeleri arasından gizli oyla üç yıl için seçilen üç kişilik bir kurul tarafından denetlenir. Asıl üyelerle birlikte yedek üyeler de seçilir.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

lerinin üçte birinin isteği üzerine olağanüstü toplantıya çağırılır.

Genel Kurul üye tamsayısının çoğunluğu ile toplanır ve toplantıya katılanların çoğunluğu ile karar alır; toplantılarda salt çoğunluk sağlanamazsa ertesi gün gelen üyelerle toplantı yapılır, kararlar toplantıda hazır bulunan üyelerin çoğunluğu ile alınır. Seçimlerde de aynı usul uygulanır.

Genel Kurulun başlıca görevleri şunlardır :

- a) Enstitü Başkanını ve Yönetim Kurulu Üyelerini seçmek,
- b) Enstitünün yıllık çalışma programını kabul etmek,
- c) Bütçe ve kesinhesabı kabul etmek,
- d) Denetleme Kurulunun raporunu incelemek ve Yönetim Kurulunu ibra etmek,
- e) Tüzük tasarılarını ve yönetmelikleri kabul etmek,
- f) Enstitü ihtiyaçları için gayrimenkul satın almak, inşa ettirmek veya satmak konularında Yönetim Kuruluna yetki vermek,
- g) Enstitüde çalışan devamlı ve geçici personelin kadrolarını ve bunlara verilecek ücretleri tespit etmek,
- h) Kanunla verilen diğer görevleri yerine getirmek.»

MADDE 4. — 132 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (c) ve (e) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

c) Bayındırlık ve İskân, Tarım, Orman ve Köy-İşleri, Sanayi ve Ticaret ile konuyla ilgili bakanlıkların, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının ve Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının Genel Kurulda bulunan yalnız birer temsilcileri,

e) Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği, temsilcilerinden Genel Kurulca seçilecek üç temsilci.

MADDE 5. — 132 sayılı Kanunun 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Denetleme Kurulu

Madde 8. — Türk Standartları Enstitüsünün hesapları ve bunlarla ilgili muameleleri, Genel Kurul üyesi olan veya olmayan Başbakanlığın, Maliye ve Gümrük Bakanlığının, Sanayi ve Ticaret Bakanlığının elemanları arasından Başbakanlıkça görevlendirilen

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Denetleme Kuruluna, üyelerden her biri birer yıl süre ile başkanlık eder.

Denetleme Kurulu üye tamsayısıyla toplanır ve çoğunlukla karar alır.

Denetleme Kurulu yıl içinde de lüzumlu gördüğü zaman denetleme yapabilir; yıllık raporunu en geç Nisan ayının otuzuncu gününe kadar hazırlar ve Genel Kurula sunmak üzere Enstitü Başkanına verir.

Denetleme Kurulu, Denetimi sırasında, suç işlendiği kanaatine varırsa, durumu Enstitü Başkanına ve lüzum gördüğünde adli makamlara da bildirir.

MADDE 6. — 132 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Genel Sekreter oylamalara katılmaksızın Genel Kurul ve Yönetim Kurulu toplantılarına katılır.»

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

birer kişiden teşekkül eden üç kişilik bir kurul tarafından denetlenir.

Denetleme Kuruluna, üyelerden her biri birer yıl süre ile başkanlık eder.

Denetleme Kurulu üye tamsayısıyla toplanır ve çoğunlukla karar alır.

Denetleme Kurulu yıl içinde de lüzumlu gördüğü zaman denetleme yapabilir; yıllık raporunu en geç Nisan ayının Otuzuncu gününe kadar hazırlar ve Genel Kurula sunmak üzere Enstitü Başkanına verir.

Denetleme Kurulu, Denetimi sırasında, suç işlendiğini tespit ederse, durumu Enstitü Başkanına ve lüzum gördüğünde adli makamlara da bildirir.

MADDE 6. — Kararnamenin 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — 132 sayılı Kanununun 11 inci maddesinin (A), (B), (D) bendleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

A) Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği ile yıllık gelirleri, Devlet memur maaşları için tespit edilen ilgili yılın en son katsayısının 50.000 göstergesi ile çarpılması neticesinde bulunan miktardan, fazla olan, Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Deniz Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ile Ticaret Borsalarının bir evvelki yılda sağlanan fiilî gelirlerinin % 3'ü nispetinde müteakip yılın bütçesine koyacakları ve o yılın Haziran ve Kasım aylarında iki eşit taksitle tediyedecekleri aidatlar,

B) Türk Standartları Enstitüsünün çalışma konuları ile ilgili oldukları veya çalışmalarından doğrudan doğruya yahut dolayısıyla faydalandıkları ilgili Bakanlıklarca Türk Standartları Enstitüsünün mütalaası alınarak tespit edilen 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye tabi teşekkül, müessese ve ortaklıklarla, Bakanlıkların teftiş ve denetlemesi altındaki birlik, kurum ve ofislerin her yıl bütçelerine koyacakları (5.000) lira maktu aidat ile bir evvelki yılın bilançosuna göre tahakkuk eden safi kârlarının binde birine tekabül eden nisbi aidatlar,

D) Yayın ve (TSE) markasından sağlanacak gelirler.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 7. — 132 sayılı Kanuna aşağıdaki Ek Madde eklenmiştir.

«EK MADDE 1. — 10.6.1930 tarihli ve 1705 sayılı Kanun ile bu Kanuna ek 9.6.1936 tarihli ve 3018 sayılı Kanunda geçen Türk Standartlarının mecburi kılınması ile ilgili olarak «İcra Vekilleri Heyeti» ve «Hükümet» deyimleri «İlgili Bakanlık» şeklinde değiştirilmiştir.»

MADDE 8. — 132 sayılı Kanuna aşağıdaki Geçici Madde eklenmiştir.

«GEÇİCİ MADDE — Bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte organlara seçilmiş olan kuruluş temsilcilerinin görevleri, bu Kanun Hükümünde Kararnameye göre seçim yapılınca kadar devam eder.

Bu Kanun Hükümünde Kararnameye göre Genel Kurula temsilci göndermesi gereken kuruluşlar bir ay içinde temsilcilerini görevlendirirler, bunların süreleri de diğer üyelerle birlikte sona erer.»

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 8. — Kararnamenin 7 nci maddesi 8 inci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — 132 sayılı Kanuna aşağıdaki Geçici Maddeler eklenmiştir.

«GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte organlara seçilmiş olan kuruluş temsilcilerinin görevleri, bu Kanuna göre seçim yapılınca kadar devam eder.

Bu Kanuna göre Genel Kurula temsilci göndermesi gereken kuruluşlar bir ay içinde temsilcilerini görevlendirirler, bunların süreleri de diğer üyelerle birlikte sona erer.»

«GEÇİCİ MADDE 2. — Mevcut Denetleme Kurulunun görevi, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak ilk Genel Kurula kadar devam eder.»

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 9. — Bu Kanun Hükümünde Kararname yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10. — Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Sanayi ve Teknoloji ve Ticaret Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Yürürlük

MADDE 10. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Kenan EVREN
Cumhurbaşkanı

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı - Başbakan Yardımcısı
İ. K. Erdem

Devlet Bakanı
S. N. Türel

Devlet Bakanı
A. K. Alptemoçin

İçişleri Bakanı
A. Tanrıyar

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı
M. V. Dinçerler

Ulaştırma Bakanı
V. Atasoy

Sanayi ve Ticaret Bakanı V.
C. Büyükbaş

Devlet Bakanı
K. Oksay

Devlet Bakanı
A. Tenekeci

Adalet Bakanı
M. N. Eldem

Dışişleri Bakanı
V. Halefoğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı
İ. S. Giray

Tarım Orman ve Köy İşleri Bakanı
H. H. Doğan

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
C. Büyükbaş

Devlet Bakanı
A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı
İ. Özdağlar

Millî Savunma Bakanı
Z. Yavuztürk

Maliye ve Gümrük Bakanı
V. Arıkan

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
M. Aydın

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı V.
M. Aydın

Kültür ve Turizm Bakanı
M. M. Taşcıoğlu